

שהרה בלאו (מימין) עם יעל ויסמן ובתה נטע

"נטע הקטנה תגדל בלי אבא ינאי, אבל הספר קצת יחזיר לה אותו"

סמ"ר ינאי ויסמן ז"ל, אבא של נטע הקטנה, היה גיבור אמיתי. לפני קצת יותר משנה הוא הסתער בידיים חשופות על מחבל בסניף של רמי לוי, ושילם בחייו. שהרה בלאו נפגשה עם אלמנתו יעל, וכתבה לראשונה בחייה סיפור ילדים, שאיירה יעל אלברט. "היא ממש הצליחה להכניס לתוך הספר את ינאי"

שהרה בלאו ואיירה יעל אלברט, מצליח בחוכמה לתאר לא רק את מעשה הגבורה האחרון של ינאי, אלא גם את המעשים הומיומיים מזוהו. בכך הוא מקרב, ולו במעט, בין הבת לבין האב שלא הכירה מעולם. מעבר לכך, הספר המיוחד הזה מצליח לנטוע בנטע את התקווה הגדולה, שאולי אבא עדיין משגיח עליה מלמעלה, וואה ושומע הכל.

הקסם של נטע

אבא של נטע הוא גיבור עסתעודות. בפברואר 2016, בשאור של גל טרור הסכינים, יצא ינאי, בן 21 ולוחם בגדוד 50 של הנח"ל, לחופשה מתצבא והלך עם יעל ונטע לסניף רמי לוי הסמוך, לקניות לקראת שבת. בעוד המשפחה הצעירה פוסעת בין המדרפים, שלפו שני נערים פלסטינים סכינים וחזלו לדרוך את העוברים ושבים. ינאי, ששמע קריאות לעזרה, מיהר למקום כשהוא משאיר את אשתו ובתו מאחור. הוא נהרג כמה לך הניסיון להשתלט על אחר המחבלים. כמה חודשים

סמ"ר ינאי ויסמן

עכשיו שקט בחרד. אינא מרימה את בוסת האריה ומניחה אותה גבוה על הארון. האריה מביט למטה ורואה על המיטה את הלביאה ואת הגורה הקטנה שלה. הן מביטות בו בחזרה, אבל הוא לא בטוח שהן מצליחות לראות אותו בחושך.

עיניה של נטע הקטנה נצצו כשקיבלה לידה את הספר. מתוך אינסטינקט, של גור אריות קטן, הבינה מיד שהוא קשור אליה, שהוא שייך רק לה, וחזלה לרד פדף בו במודרות. כשהגיעה לעמוד האחרון, מצאה סוף סוף את מבוקשה: תמונה שלה, ובחור צעיר עם חיוך גדול שמחזיק אותה בידיו. נטע הצביעה על התמונה בצעקה מיד – אבא.

נטע ויסמן בת השנה וחצי מכירה את אביה, סמ"ר ינאי ז"ל, רק מתמונות. כשהייתה בת ארבעה חצי חודשים הוא נרצח בפיגוע, לאחר שהסתער על מחבל ביריים חשופות בסניף של רמי לוי ליד ירושלים, ונרד קד למות. נטע ואמה, יעל, נותרו לברוך עם התמונות, היכרות וחלל ענק שאי אפשר למלא.

אבל עכשיו יש לנטע ספר אחד ששייך כולו רק לה ולאבא שלה. "אבא של נטע גיבור", שכתבה הסופרת

אחר כך קיבל את צל"ש אלון פיקוד המרכז.

הדרך לבית משפחת ויסמן במעלה מכמש חולפת על פני אותו סניף סופרמרקט באזור התעשייה השער בנימין, שבו נרצה ינאי. לפני המפגש הראשון בלאו, שכותבת למבוגרים ומצטיינת בכתיבת רומנים אפלים העוסקים בשואה, לא ידעה כיצד תצליח להוציא תחת ידיה ספר ילדים. "האמת", היא מתוודה, "שקלתי לפרוש מכל העניין. לא האמנתי שאצליח לעמוד במשימה".

אבל ברגע שראתה את נטע, החששות פינו את מקר מום. היה בלתי אפשרי לעמוד בקסם של הילדה הזו, החייכנית, הנבונה הרעענית. תכונות שקיבלה בבודהא מאמה יעל, לביאה אמיתית. יעל ונטע ישבו שתיהן על השטיח, זוג חברות טובות מוקפת צעצועים, והתמונה הזו היתה כל כך יפה עד שבראש היה מקום רק למחשד בה אחת: חבל שינאי לא כאן כדי לראות אותן.

כשניתנה ליעל הזורמנות להיפגש עם בלאו, היא ידעה מיד מה היא רוצה. "אני מנסה כל הזמן לחשוב מה יהיה כשנטע תודיה גדולה", הסבירה, בעוד נטע מגמד נמת על כתפת "אני חיה את ינאי ביומיום, אבל איך אני אמורה להעביר את זה למישהו שלא הכירה אותך" הפתרון שנבחר הוא ספר ילדים. "אני מדמינת את הספר בתור משהו של נטע ושל ינאי", אמרה. "את הסיפור על ינאי שרץ אל המחבל והציל את כולנו היא תשמע שוב ושוב. אבל אני רוצה שיהיה להמשהו ייחודי שהיא תוכל להחזיק ביד, ושיהיה שייך רק לה ולאבא שטרע, למשל, איזה אבא הוא יכול היה להיות, איזה קשר היה ביניהם, מה הוא היה אומר עכשיו ואיך הוא היה מתנהג. ואולי הספר יכול להיות פתרון לזה".

המחשבות שלא מרבות

לאט לאט החלה יעל לספר על ינאי שלה. "הכרנו מגיל אפס. בהתחלה לא היה בינינו קשר מיוחד, אבל לקראת כיתה ט' זה התחיל להיות קשר יותר אישי. התחתנו כשהייתי בת 19". מה שגרם ליעל להתאהב בינאי יותר מכל היתה הפתיחות. "אצל ינאי מרבדים על הכל. אנשים לא יכלו להישאר סגורים לידו. הם היו ישר נפתחים, ישר מרבדים. אני משוכנעת שזה היה מגיע גם עם נטע. זה מצחיק להגיד שמבחינתי הוא היה אבא מושלם בשבילת. כל הזמן ראג, כל הזמן רצה לרעת מי מחזיק אותה, אם היא בסדר. הוא תמיד רצה שיהיה לה טוב. ביתם של הפיגוע הוא אמר: אם מגיל קטן היא כוז יפה, שובת לב ומושלמת, מה יהיה כשהיא תגיע לגיל ההתבגרות? איך אצליח להתמודד עם זה? אני לא חושבת שהמחשבות עליו יעברו אירעם. זה כל הזמן, כל היום. לחשוב מה הוא היה חושב, מה היינו עושים. לפעמים זה היסרון גדול, לחשוב כל הזמן מה הוא היה אומר, ולחשוב האם לעשות מה שהוא היה אומר".

תכונה נוספת שאיפיינה את ינאי היתה אחריות. "אם היינו יוצאים לטיול בטבע ורואים זבל שמישהו זרק, ינאי ישר היה אוסף אותו לפח", סיפרה יעל. "הוא לא התלונן, אלא פשוט ניקה אחריהם. כזה הוא היה, תמיד הסתכל במה הוא יכול לעזור".

התמונה הזו עלתה לינאי ביוקר, כאשר מבלי לחסס הסתער על המתבל בסופרמרקט בידיים חשופות. "זה לא הפתיע אף אחד מאיתנו", אומרת יעל. "זה היה מפי תיע אם ינאי לא היה עושה את זה. נכון שברגע אין עליו נשק, נכון שהוא לא יודע מה בדיוק קורה שם, נכון שכולם רצים לכיוון השני. אבל ברור שינאי ילך לראות איך הוא יכול לעזור. זה ינאי. הוא שם את עצמו בצד וחושב איך הוא יכול לעשות יותר טוב".

לאחר המפגש הראשון החששות של בלאו רק החזירו. "יצאתי מהפגישה ולא ידעתי איך אני חולסת להעביר את זה לספר עבור ילדים, יותר נכון ספר עבור ילדה, עבור נטע", היא אומרת. "הלכתי עם זה שבועיים בתוך הראש ולא ידעתי איך אני חולסת לפתור את זה". אלא שאז, ברגע של השראה, נזכרה בלאו שבמהלך הפגישה החזיקה נטע ביד בובה. "שמתי לב שהוא משחק רק עם הבובות של חיית הטרף, ובעיקר עם בובה קטנה של אריה, שהיא לפתה ביד ולא זזה ממנה. פתאום הבנתי את המשמעות הסימבולית של מי זה האריה הזה ומה הוא מסמל. ינאי הוא אריה, יעל היא לביאה, ונטע היא הגורה הקטנה. כל הקוביות נפלו במקום".

הגיבור שלנו

הספר של בלאו, ביחד עם איוריה הנפלאים של יעל אלברט (באריכות "יריעות ספרים"), משתמש באלגוריה של משפחת האריות כדי להקל על הילדים להפנים את סופו הטראגי של הסיפור. "אמנות לא יכולה לתקן דברים, אבל רציני שהספר יוכל להחזיר לנטע את ינאי, אפילו קצת", מסכירה בלאו. "היא תגדל בלי אבא, ואני יכולה לכתוב אלף ספרים שאבא שלה חוזר, אבל הוא לא יחזור. אני חושבת שזה היה רעיון מאוד יפה של יעל, להעניק לנטע ספר ילדים יש חוכמה בבקשה הזו, כי היא מאפשרת לה לשמר את הקשר עם ינאי".

אלברט, הנאיית, סיפרה: "כשקראתי את הטקסט הרגיש שסתבה שורה, אהבתי מאוד את החקמלה שעי שתה בין רמותו של ינאי לבין בובת האריה של נטע. לכן בחרתי לצייר את נטע כשהיא משחזרת את הסיפורים של אמה בעזרת הבובה וכך נחנת חיים חדשים לזיכרון ולסיפורים על אביה, כשברקע מופיעה תמיד תמונתו של ינאי המשיחה על שתיהן מרחוק. שמחתי על האפשרות להיות חלק בפרויקט ואני מקווה שהספר יהווה דרך נעימה וחובבית עבורן להנציח את זכרו".

יעל: "בפעם הראשונה שקראתי את מה ששררה סתבה, זה תפס אותי באמצע טיול בשווייץ אחרי האוכי רה של השנה לינאי. הייתי עם אחותי, על רכבל באמצע הדרים, ושתינו התחלנו לבכות. מצד אחד זה סיפור כל כך אמיתי, אבל הוא מסופר בעדינות. היא ממש הצליחה להכניס לתוך הספר את ינאי".

גם שם הספר מצא חן בעיני יעל. "ינאי היה הגיבור שלי ושל נטע, לפני שהוא הפך להיות הגיבור של כולם", היא אומרת, בעודה מלטפת את ראשה של נטע. "אז שם הספר זה משהו בכל זאת אישי. כן, אבא של נטע

הוא גיבור. הגיבור שלנו".